

Punainen Risti uudistuu

Toimintamallikeskustelut kesä-syksy 2025

**Miksi uudistuminen
on tärkeää juuri nyt?**

Punainen Risti uudistuu ollakseen yhä vaikuttavampi auttaja

Muuttuvassa maailmassa auttamisenkin on uudistuttava

Maailma ympärillämme muuttuu tavoilla, jotka haastavat nykyiset tapamme auttaa. Ilmastonmuutos, taloudellinen epätasa-arvo, väestön ikääntyminen ja teknologian nopea kehitys vaikuttavat suoraan siihen, missä, milloin ja minkälaista apua tarvitaan. Samalla yhteiskunnallinen epävarmuus, disinformaation leviäminen ja kasvavat hyvinvointierot horjuttavat luottamusta ja lisäävät haavoittuvuutta.

Kriisit ovat yhä useammin samanaikaisesti paikallisia, alueellisia, kansallisia ja globaaleja. Ihmisten avun tarpeet monimutkaistuvat, ja erilaiset haasteet ja kriisit kietoutuvat yhteen. Kuilut ihmisten välillä kasvavat – niillä, joilla menee hyvin, on taustallaan useita selviytymistä tukevia tekijöitä. Samanaikaisesti selviytymistä estävät tekijät ja haavoittuvuudet kasautuvat toisille. Me tuemme kaikkia apua tarvitsevia.

Uudistuminen on tietoperusteista. Kun keräämme ja hyödynnämme tietoa systemaattisesti, voimme rakentaa kokonaiskuvaa siitä, missä apua tarvitaan eniten. Voimme kerätä tietoa sekä julkisista lähteistä että vapaaehtoisten ja yhteisöjen kokemuksista. Tieto auttaa meitä kohdentamaan voimavaramme oikein, seuraamaan työmme vaikutuksia ja kehittämään toimintaamme jatkuvasti.

Uudistuva Punainen Risti perustuu ymmärrykseen siitä, miten maailma muuttuu ja millaista muutosta se meiltä edellyttää. Näin pystymme tarjoamaan vaikuttavaa, oikea-aikaista ja saavutettavaa apua kaikille. Maailma muuttuu nyt nopeammin kuin koskaan. Jos haluamme säilyttää kykymme auttaa, meidän on uskallettava uudistua. Uudistus lähtee periaatteistamme ja perustehtävästämme. Meillä on oltava kyky ottaa uutta vastaan – ja samalla kunnioittaa vanhaa.

**Miten uudistuminen
tapahtuu?**

Tehtävänä vahva, inhimillinen, toimiva ja vaikuttava Punainen Risti

Punainen Risti uudistuu, jotta voimme vastata entistä paremmin muuttuvan maailman avuntarpeisiin. Yhdessä vapaaehtoisten, jäsenten ja työntekijöiden kanssa rakennamme uutta Punaisen Ristin toimintamallia, joka vastaa ajan haasteisiin ja kantaa myös tulevaisuudessa. Tavoitteemme on vahva, inhimillinen, toimiva ja vaikuttava Punainen Risti, joka on lähellä autettavaa ja auttajaa.

Nyt laaditut toimintamalliehdotuksemme pyrkivät löytämään meille parhaan tavan vastata avun muuttuviin tarpeisiin. Kyse ei ole *äänestettävistä vaihtoehtoista vaan keskustelun avauksesta*. Lopullinen toimintamalli rakentuu hyödyntäen parhaita ominaisuuksia eri malleista. Tavoitteena on löytää Punaiselle Ristille sopiva tapa toimia niin arjessa kuin kriisissä.

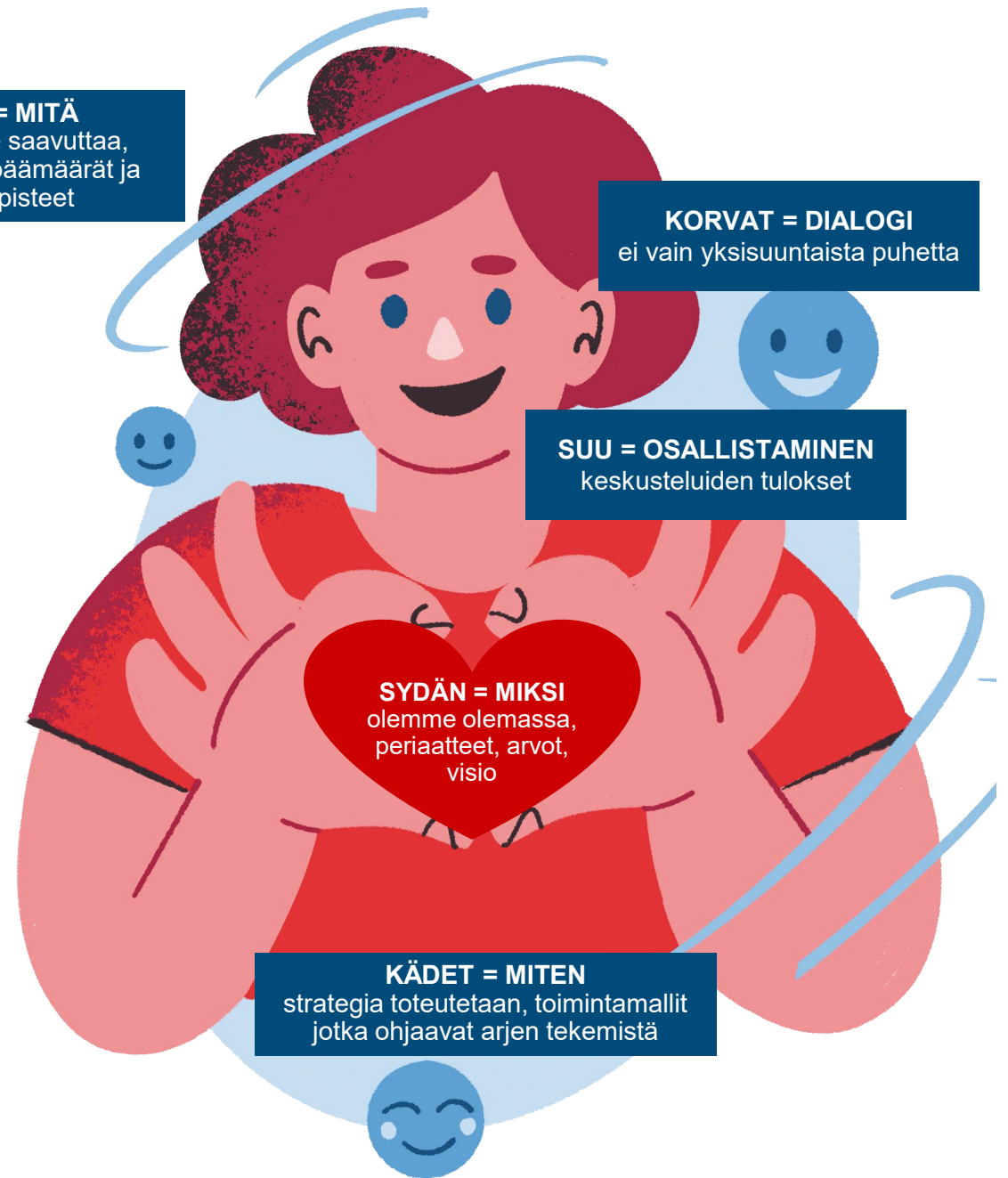
Sinua tarvitaan enemmän kuin koskaan. Siksi muutos tehdään osallistavasti: vapaaehtoisia, jäseniä ja työntekijöitä kuunnellen. Uudistus on koko järjestön yhteinen tehtävä.

PÄÄ = MITÄ
haluamme saavuttaa,
strategian päämäärät ja
painopisteet

KORVAT = DIALOGI
ei vain yksisuuntaista puhetta

SUU = OSALLISTAMINEN
keskusteluiden tulokset

KÄDET = MITEN
strategia toteutetaan, toimintamallit
jotka ohjaavat arjen tekemistä

Kaksi toimintamalliehdotusta

Lopullinen malli rakentuu ehdotuksia yhdistellen

**Yhteisöltä yhteisölle –
Apu löytyy yhteisöstä**

Ihmiseltä ihmiselle, yhteisön sisällä.

Toimintamme rakentuu paikallisesta
tuntemuksesta, luottamuksesta ja
inhimillisestä kohtaamisesta.

Kun olemme läsnä ihmisten arjessa,
olemme valmiita myös kriisin koittaessa.

**Järjestelmällistä auttamista –
Apu on määrätietoista ja
koordinoitua**

Apu on vahvasti johdettua.

Toimintamme perustuu
järjestelmällisyyteen, osaamiseen ja
koordinoituun tuen tarjoamiseen. Meidän
avullamme apua saa nopeasti ja
luotettavasti myös silloin, kun
tarpeen mittakaava on suuri.

7 periaatetta:

Inhimillisyys
Tasapuolisuus
Puolueettomuus
Riippumattomuus
Vapaaehtoisuus
Yleismaailmallisuus
Ykseys

**Miten toimintamallit
eroavat toisistaan?**

Yhteisöltä yhteisölle: apu löytyy yhteisöstä.

Tietoon perustuvaa tukea yhteisöltä yhteisölle.

Yhteisön voimaan perustuva toimintamalli vahvistaa paikallisyhteisöjen kykyä auttaa itseään luottamukseen perustuen. Malli ennakoi avuntarpeita ja tarjoaa apua yhteisöltä yhteisölle, roolien vaihdellessa tilanteen mukaan.

Paikalliset vapaaehtoiset ja kumppanit toimivat lähellä ihmisiä, hyödyntäen yhteisön omia voimavaroja. Tukena ovat osaamiskeskukset ja keskitetty tukirakenne, joka mahdollistaa tiedon jakamisen ilman, että se rajoittaa paikallista päätöksentekoa.

Asiantuntevasti tarpeen mukaan: apua oikeaan aikaan, oikealla tavalla.

Toimimme määrätietoisesti ja koordinoitusti.

Järjestelmälliseen apuun perustuva toimintamalli on asiantuntevasti johdettu kokonaisuus. Malli mahdollistaa nopean ja joustavan reagoinnin avuntarpeisiin. Sen tavoitteena on, että ihmiset saavat apua tarpeidensa mukaisesti ja vaikuttavasti.

Toiminta etenee vaiheittain: Ensin tunnistamme avun tarpeen. Tämän jälkeen tarjoamme apua hyödyntäen vapaaehtoisten osaamispolkuja sekä suunnitelmallista vapaaehtoistyötä. Yhteistyöverkostomme ja laatuvaatimuksemme takaavat tasalaatuisen ja merkityksellisen avun.

Toimintamallien painotukset

Osa-alue	Yhteisöltä yhteisölle	Asiantuntevasti tarpeen mukaan
Avun tarpeiden tunnistaminen	Paikallinen jatkuva analyysi ja tuntosarvet, joilla saadaan tieto omasta alueesta.	Tilannekuvan luominen, tietoperustainen resurssien ohjaus ja suunnittelu.
Avun saajan hakeutuminen avun piiriin	Hän on itse osa yhteisöä, mahdollisesti myös auttaja. Tietää, miten apua haetaan ja annetaan.	Autettava, joka aktiivisesti hakee apua. Tarpeisiin vastataan järjestelmässä.
Vapaaehtoisten mukaan kutsuminen ja organisointi	He ovat paikallisia toimijoita ja yhteisön jäseniä.	Systemaattisesti ohjattu vapaaehtoisen polku.
Tarvittavan osaamisen tunnistaminen, hyödyntäminen ja kehittäminen	Hajautettu, yhteisölähtöinen, osaamiskeskukset tukevat osaamisen kehittämisen tarpeita.	Osaaminen on keskitetysti johdettua, vapaaehtoisen polku on selkeä ja koordinoitu.
Luottamuksen ja jatkuvuuden rakentaminen sekä vahvistaminen	Jatkuva toiminta rakentaa luottamusta yhteisön sisällä. Avun saajalla on aina varmuus siitä, että hän saa apua myös pienissä arjen tilanteissa.	Toiminta rakentaa luottamusta viranomaisten ja järjestelmän suuntaan. Avun saaja voi luottaa siihen, että apua on saatavilla, kun tilanne on vakava.
Kumppanuudet ja viranomaisyhteistyö	Luonnollinen ja jatkuva yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa.	Systemaattisesti johdettu laadukas yhteistyö viranomaisten ja muiden järjestöjen kanssa.
Resurssien kohdentaminen	Resurssit kohdennetaan yhteisöjen tarpeiden mukaan.	Resurssit kohdennetaan valmiussuunnitelman ja tilannekuvan mukaan.

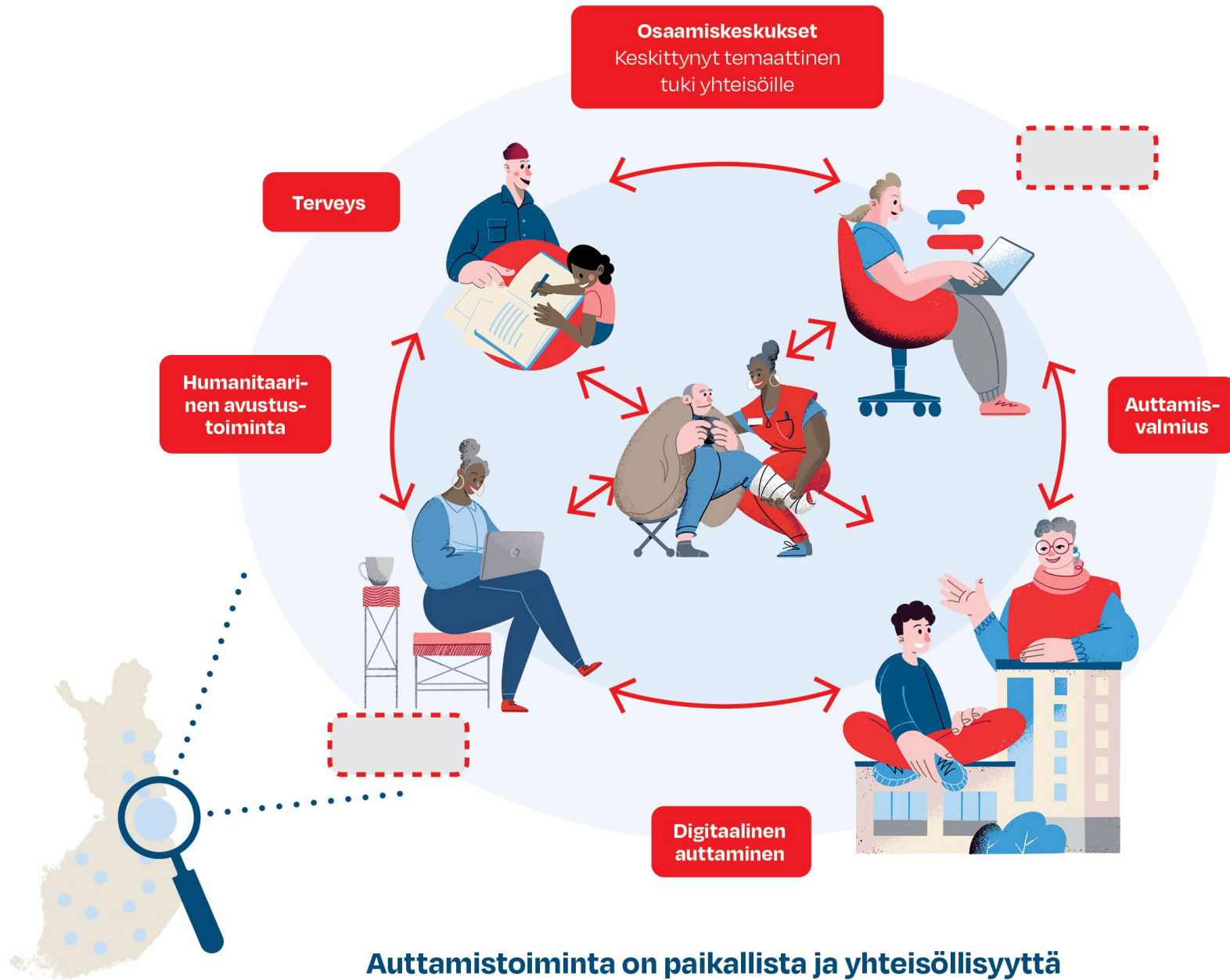
**Yhteisöltä
yhteisölle -malli**

Yhteisöltä yhteisölle: paikallisesti, osaavasti ja tuetusti

Paikalliset auttajayhteisöt ovat toiminnan ydin. Ne toimivat omatoimisesti ja reagoivat nopeasti paikallisiin tarpeisiin, vahvistaen yhteisöllisyyttä ja selviytymiskykyä.

Valtakunnalliset osaamiskeskukset tukevat paikallisia ryhmiä jakamalla osaamista ja auttamalla avun kohdentamisessa.

Punaisen Ristin tukirakenne tarjoaa työkalut, tiedon ja käytännöt, jotta vapaaehtoiset voivat keskittyä auttamiseen.

Auttamistoiminta on paikallista ja yhteisöllisyyttä tuetaan osaamiskeskuksilla ja muilla rakenteilla

**Asiantuntevasti
tarpeen mukaan -malli**

Asiantuntevasti tarpeen mukaan: aina oikeaan aikaan ja oikealla tavalla

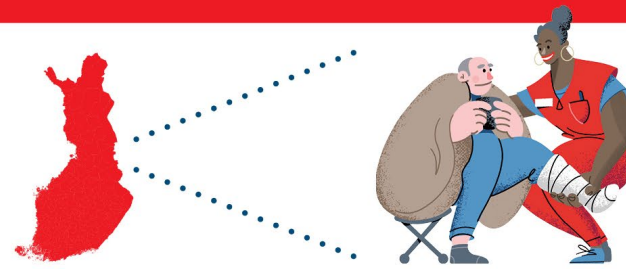
Paikalliset vapaaehtoiset tarjoavat nopeaa apua matalalla kynnyksellä, ja avun saajasta voi tulla auttaja saman päivän aikana.

Pitkäkestoinen tuki rakentaa yhteisön voimavaroja ja turvaa arjessa ja kriiseissä.

Asiantuntijavapaaehtoiset – kotimaan delegaatit, tuovat erityisosaamista tilanteisiin, joissa tarvitaan vaikuttavaa tukea.

Avun tarvitsija löytää avun äärelle paikallisesti tai verkossa. Punaisen Ristin auttamisen malli varmistaa, että apua saa helposti ja oikea-aikaisesti.

**Sinulla on mahdollisuus
vaikuttaa**

Tule mukaan tekemään uudistusta

Uudistus on mahdollisuus vahvistaa yhteisöllisyyttä, keskinäistä luottamusta ja tunnetta siitä, että olemme osa jotain suurempaa.

Uudistus on mahdollisuus rakentaa kestävyyttä taas seuraavaksi 150 vuodeksi.

Uudistus on mahdollisuus olla yhä vaikuttavampi auttaja.

Osallistu keskusteluun uudistuksesta ja uusista toimintamalleista osoitteessa:

[Osallistu kyselyyn tästä](#)